

Анастасія Шабатина

студентка 3 курсу юридичного факультету
Національного університету біоресурсів і
природокористування України

**Особливості соціального захисту населення України в умовах
воєнного стану: сучасні виклики та перспективи розвитку***

На сьогоднішній день, в сучасних воєнних умовах, Кабінет Міністрів України прийняв чималу кількість нормативно-правових актів в сфері соціального захисту населення, наприклад:

Постанова КМУ № 162 від 26.02.2022 — порядок виплати і доставки пенсій у період воєнного стану. Постанова КМУ № 168 від 28.02.2022 - механізм і обсяг додаткової виплати військовослужбовцям та їх сім'ям. Постанова КМУ № 332 від 20.03.2022 — механізм надання допомоги на

---

* Наукова керівниця – *Тетяна Кондратюк*, доцентка кафедри аграрного земельного та екологічного права імені В.3. Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України

проживання ВПО. Постанова КМУ № 333 від 19.03.2022 - компенсація витрат за розміщення ВПО. Постанова КМУ № 1195 від 21.10.2022 - використання коштів для потреб евакуйованих та осіб з деокупованих територій. [1, с. 81-82].

У 2022 р. під час військового стану уряд України започаткував ініціативу фінансової підтримки для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Допомога на проживання виплачувалася щомісячно: для осіб з інвалідністю та дітей — 3000 грн, для інших осіб — 2000 грн. Найбільші бюджетні програми Міністерства соціальної політики — це виплати пенсій, соціальних допомог для осіб у складних обставинах, забезпечення житловими субсидіями, допомога дітям та сім'ям (одноразові виплати при народженні дитини, допомога при усиновленні, підтримка одиноких матерів, видача "пакунків малюка")[4, с. 165].

Кошти, спрямовані на виплату соціальної допомоги громадянам України, є значною часткою видатків бюджету. У 2023 р. передбачено 163,1 млрд грн (у 2022 р. - 150,7 млрд грн, у 2021 р. - на 51,8 млрд грн менше). Розмір адресної допомоги у 2022 р. становив 103,1 млрд грн, а у 2023 р. зріс на 6,6 млрд грн. Адресна допомога за доходами у 2022 р. була 35 млрд грн, у 2023 р. — 41,4 млрд грн. Видатки на пільги зменшились з 12,9 до 12,1 млрд грн. Значна частка у 2022 р. спрямована на допомогу ВПО, особам з інвалідністю та малозабезпеченим сім'ям.

У 2024 р. передбачено 469 млрд грн на соціальний захист населення. Підвищення мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, індексація пенсій. Вперше закладено кошти на підтримку військовослужбовців у цивільному житті, програму «Інститут ветеранів», зубопротезування. Понад 5 млрд грн на забезпечення житлом військовослужбовців і родин загиблих, 50 млрд грн - на субсидії та пільги, 27 млрд грн — на підтримку сімей з дітьми [2, с. 88].

Завдання на 2025–2026 роки - посилення соціального захисту, підвищення рівня забезпечення прожиткового мінімуму, максимальна адресність соціальної підтримки, трансформація програм соціальної підтримки в єдину базову соціальну допомогу, удосконалення механізмів підтримки незахищених верств населення, своєчасне фінансування пенсійних виплат та їх індексація, переформатування солідарних пенсій, розвиток системи соціальних послуг для людей, які потребують допомоги внаслідок повномасштабного вторгнення [3].

Тож, в умовах воєнного стану соціальний захист населення України зазнав значних змін. Уряд впровадив нові програми підтримки, зокрема допомогу внутрішньо переміщеним особам, підвищення пенсій і виплат, підтримку військовослужбовців і їхніх родин. Основні виклики залишаються: необхідність підвищення прожиткового мінімуму, удосконалення адресності допомоги та своєчасне фінансування виплат. У перспективі очікується реформування програм соціального захисту, індексація пенсій і поліпшення підтримки вразливих верств населення.

Література

1. Грень Т. Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія:

публічне управління та адміністрування. 2022. Т. 33, № 6. С. 81–82. URL: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/13.pdf (дата звернення: 20.09.2024).

2. Мікуляк К. А., Красноноженко В. О. Вплив війни на реалізацію соціального захисту громадян України. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». 2023. № 43. С. 88. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/42-2023/mikuliak.pdf> (дата звернення: 20.09.2024).

3. Соціальний бюджет–2025: збільшення фінансування на виховання дітей в сімейному середовищі, адресна підтримка тим, хто її потребує, збереження виплат для ВПО. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/sotsialnyi-biudzheth2025-zbilshennia-finansuvannia-na-vykhovannia-ditei-v-simeinomu-seredovishchi-adresna-pidtrymka-tym-khto-ii-potrebuie-zberezhennia-vyplat-dlia-vpo> (дата звернення: 20.09.2024).

4. Федорович І. М., Шевчук Я. О. Соціальний захист населення в умовах воєнного стану: сучасний стан та перспективи розвитку. Економічна наука. 2024. № 4. С. 165. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49533/1/Соціальний%20захист%20населення%20в%20умовах%20воєнного%20стану.pdf> (дата звернення: 20.09.2024).

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**